

KURJER WARSZAWSKI

D. 23. Sierpnia. — Rok 1840.
Niedziela.

N° 222.

Jutro, Ś. Bartłomiej.

JW. Rzeczywisty Tajny Radca Uwarow Minister Oświecenia, dnia wczorajszego przybył do Warszawy; mieszka w pałacu Bryłowskiim. — *Kommissja Rządowa Sprawiedliwości* zatwierdziła examiny przez PP. Piotra Szrubarskiego Reienta Ptu Kalisz; w Kommissji Examina: Gub: Kalisz; tudzież Stani: Targońskiego Pisarza Sądu pok: Ptu Sejneń; Józefa Ancypę Aplikanta Sądowego, i Juljusza Trojanowskiego Obrońcę przy Sądzie pok: Ptu Sejneń, w Kommissji Examina: Gub: Augusto: złożone; wskutku których przyznany został stopień zdolności do sprawowania wszelkich urzędów Sądowych do klasy IIej należących, Szrubarskiemu ze szczególnym, a trzem innym z przyzwoitym dla kraju użytkiem. — Rada Główna Instytutów Dobroczyńnych na posiedzeniu swem dnia 17go b. m., udzieliła nominacji P. Józefowi Kwiatkowskiemu Lekarzowi kl: I, na Naczelnego Lekarza Szpitalu w *Konieczpółu*. — *Urząd Muni: M. Warszawy* zawiadomił Osoby posiadające bilety na utrzymanie broni myśliwskiej w M. Warsza: i Przedmieściu Pradze zamieszkałe, iż pobór opłaty od tychże biletów w r. 1840 w Kassie Dochodów Skar: rozpoczyna się 1 Wrześ: r. b., i trwać będzie do 15go p. m.; zechcą zatem interesowani z zaspokoieniem rzeczonyj należności tak za rok dopiero wyrażony iako i za lata upłynione i dotąd zalegające, do tejże kassy zaspokoić. — Z puszeki w Saskim Ogrodzie od 16 do 21, wpuściło zł. 88 gr. 20. Pracownicy w Dunkani Kurjera, chętni w niesieniu biednym pomocy, wydrukowali bezpłatnie pewną ilość exemplarzy wierszyka pod tytułem: *Woda w Saskim Ogrodzie*, iako wyjątek z Kurjera Nro 215, i takowe na korzyść Szkółki Dobroczyńności przezaaczyli. Takowych Wierszyków można dostać u Staruszka przy źródleku w Saskim Ogrodzie; cena zostawia się własnej chęci kupującego. W sklepie Ubo-gich są złożone do sprzedania *Medale Chrześne*

sebrne, z napisami polskimi i niemieckimi w różnej wielkości i po różnych cenach. Pan Stoltzmann z Krakowskiego Przedmieścia, nadesłał dla Szkółki Towarzystwa Dobroczyńności Haft, dany do oprawy przed 3ma laty, po który nikt nie zgłosił się, wraz z zadatkem zł. 1, przytem woreczek skurzany z cyfrą K. — *Kazania z najcelniejszych autorów zagranicznych wybrane i spolszczone* przez Xiędza Adama Józefa Sal: Szelewskiego, w materjach najważniejszych i najpotrzebniejszych dzisiaj do nauczania religijnego; iako to: W 3ciej części kazań i homilji X. Jois z niemieckiego przez X. Szelewskiego spolszczonych, zapowiedziany był inny ieszcze zbiór kazań mający tamtych być dopełnienie u. Oto jest miszeczkie w części tego zapowiedzenia. Tamte nauki są hemiletycznym wykładem Ewanielji, ten zaś zbiór obejmuje kazania wyższego rzędu dla mieszkańców większych miast i wyższej klasy przeznaczone. Dodano w końcu przemowę do dzieci przyjmujących pierwszą komuniją, pragnąc aby zwyczaj usposabiania uroczyście dzieci do ŚŚ. Tajemnic i u nas był naprowadzany. Wyborom niniejszych kazań kierowała szczególnie znane dzieło: *Bibliothek katcholisch: konzelberedsamkeit* wydane w Frankfurcie nad Menem przez Baessa i Weissaa. Kazania te nader są ważne i spodiewamy się że nie tylko duchowni, lecz i świeckie osoby szukające gruntownego światła w przedmiotach religijnych, korzystając z nich nie omieszknają. Jakkolwiek wydania oryginalnych u nas kazań, szacownym są zbiorem dla literatury, przyzwolenie jednak naszemu językowi homiletycznych utworów obcych, których wartość jest powszechnie uznana, wielkiego jest użytku w praktycznym względzie. Przyjmuje się prenumerata w Warszawie w księgarniach: Piarów, Zawadzkiego i Węckiego, Sennewalda, Ogelbranda, a głównie u X. Szelewskiego mieszka-

iącego w klasztorze Bernardynów na Krakowskiem Przedm., na prowincji po wszystkich Kon-systorzach dyecezyalnych do tego uproszonych; za granicą, w *Krakowie* u Józefa Czecha i Fridleina, we *Lwowie* u Pillera i Millikowskiego, w *Wilnie* u Zawadzkiego, w *Poznaniu* u Stelańskiego, po złp. 6 za exemplarz, składający się z 18 arkuszy druku, na pięknym welinowym papierze. Książka ta znacznie już w druku posuniona, wyjdzie niezawodnie w połowie Października bieżącego roku, i w tymże terminie prenumeratorowie odebrać ją mogą. Po wyjściu cena exemplarza podwyższoną będzie. — (Art. na.) Ojcice, niedawno zbyt w dręczącym pogrążony smutku, z powodu ciężkiej choroby awego Dziecięcia, poważa się otworzyć wdzięczne serce swoje Wmu J. *Weybergowi* Lekarzowi i kł. Racz mi przebatzyć Szanowny Mężu, iż z ubliżeniem twej skromności poważam ci wynurzyć te najszczerze dziękki, za pociechę, którą wyrwaniem z nad przepaści gr. bu moiego Syna, wlaśb błogą pociechę i otarłeś gorzkie łzy nad współ-umierającym wylwane. *Herman Haufblum* Nr 794, 1: A. — Księgarnie Warszawskie przyjmują prenumeratę na mający wyjść na rok 1841, pod Redakcją *Karola Korwella*, noworocznik *Niezapominajki*; o wyjściu którego przed kilką dniami było doniesieniem. Cena exemplarza w ozdobnej oprawie, z 5cią rycinami na stali, przez pierwszych rytowników w Anglii robionemi, złp. 24. — *Echo w lesie* Romans do śpiewu; *Sevilla* Bolero na głosy sopran albo tenor; *Wenecja* Barkarola do śpiewu, wszystkie z towarzyszeniem fortepjanu, kompozycji *A. Tejchmana*, wyszły w powtórzonem wydaniu z składu muzycznego *G. Sennewalda*. — Podpisany przybyły z *Meklemburgą* i *Szwerynu*, trudniący się wyrabianem sztucznych zębów tak całych rządów iako i pojedynczych, iak niemniej i *podniebień*, i tego wszystkie znaczny posiadając zapas, ma zaszczyt polecić się Szanow: Publiczności, nadmienając że sztukę pojedynczą od 1go dukata do 6in dostarczyć jest gotów; oraz że wyrwaniem zębów sam nie trudni się osobiście. Mieszka w Hotelu Saskim od frontu na Iem pią-

trze w Stacji N° 43. Karol Henryk *Sager*. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po 3cim akcie *Prze-czozy*, przywołana JPani *Chobrzyńska*, iak po ukończeniu 3-kroć; przywołani oraz JPP. *Komorowski* i *Swiergocki* Nowa Dekoracja w drugim akcie jest pędzla JPana *Sachetti*. — Na ostatnich Targach Warsz: i Prag:, płacono za korzec Żyta zł. 17 gr. 28. Pszenicy zł. 33 gr. 20. Jęczmienia zł. 14 gr. 10. Owsa zł. 12 gr. 28. Siana furę iednokonną zł. od 14 do 27, parokonną od 36 do 52. Słomy zł. od 10 do 18. Wół dobry dukat 15, średni 12, lichy 9. Baran zł. 9. Wieprz dobry zł. 90, średni 72, lichy 54. Kartofli korzec zł. 5 gr. 27. Okowity 10tej próby zł. 5 gr. 2; 6tej próby zł. 3 gr. 1.

Z Chełma. — W dniu 6 b. m. spoczął w PANU ś. p. JW. Wincenty *Siedlecki* Biskup Bełzki Suf-fragan Dyecezyi Chełmskiej. Zgon Tego rzadkiej świętobliwości Męża, nie tylko miasto *Chełm*, ale i cała optakuie Dyecezya, której d. t. poznać się chlubnie, tak ze swojego światła, iak i z przymiotów serca. Przy znakomitych wrodzonych talentach, korzystając z nauk Szkołnych w *Ustrogu*, a teologicznych w Akademji *Lwowskiej*, stanął na stopie gruntownego Teologa i rozwinął w pożyciu swam, odpowiednie czystym teoretycznym zasadam, czyste chrześcijańskie cnoty. Umiarkowane pobożności prawidła, oddalały od Niego wszelkie wysokie źle zrozumianej gorliwości, a przynosiły tę spokojną w charakterze człowieka iednostajność, która sama podobno najwięcej przykłada się do błogich i długich chwil ziemskiego życia. Właśnie też cieszył się ś. p. Biskup Suffragan czerstwem zdrowiem i sędziwemi laty, których 85 przeżył, nie znając do ostatniej chwili, ani drżenia ręki w pisanu, ani potrzeby okularów do czytania. W życiu swem, przeszedł przez wszystkie hierarchiczne stopnie. Zakonnik, Kapłan, Profesor, Kanonodzieja, Sekretarz prowincji, Magister nowicjuszów, Superjor, Rektor Seminarjum, Prowincjał, Prałat Archiprezbiter w Kapitulie Katedralnej Chełmskiej, Biskup Suffragan i blisko przez lat 2 Administrator Dyecezyi. Pełen światła duchownego, miłował też światło i lubił tych, którzy dobro-

czynne iskierki jego, z urzędu, między Bracią rozniecali. Że zaś wogóle był miłośnikiem nauk, nie tylko duchownych ale i świeckich, dowodzą ciągłe nakłady, jakich nie szczędził na nauki, tylu osób z grona biednych i opuszczonych sierot, z których jednym do stanu Kapłańskiego, innym do sposobu życia w stanach świeckich, utrował drogę. Słowem, mało znany z próżnego odgłosu, a głośny z cichych i po największej części tajemnych uczynków miłosierdzia, żył na świecie, lecz nie ze światem; a chociaż był w duchownem odosobnieniu od świata, przecie dla rozlicznych korzyści i użytków w świecie. Im bardziej zbliżał się do kresu życia, tem więcej wydawał chrześcijańskiej miłości owoców. Unierażając nareszcie w PANU, został dla żyjących pięknie do nasładowania wzorcy, gdyż uczynki Jego za Nim poszły. Wieczna Mu pamięć! X. Jan Fociej Kan: Kat: Chełm:

Z Poznania. — Dziennik Urzędowy ogłosił: N. Pap raczył najtęskawiej postanowić, ażeby Stany W. Xięstwa Poznańskiego dnia 10 Września r. bież. złożyły hołd w Królewcu, ażeby się równa liczba deputowanych wszystkich 3ch Stanów, iak takowi wybierani bywają na Sejm prowincjalny, tamże zebrała, i że prócz tego także każdemu z posiadzicieli dóbr szlacheckich ma być wolno, po uprzednim zgłoszeniu się do Radcy ziemiańskiego powiatu, udać się osobiście do Królewca i w złożeniu hołdu mieć uczestnictwo

Z Krakowa 18 Sierpnia. — Od 3ch dni coraz bardziej wzmacnia się pogoda i jest nadzieia, że utęsknieni żniwiarze, swobodnie oddawać się będą swej łobej pracy. Dziś w kolicach miasta, wszystkie pola okryte są wesołemi chłopcami i dziewczętami, którzy z sierpem w ręku błogostawiając chlebobdawczym promieniem słońca, zwiaiają się na wysegi, około zbioru znocierpliwionego już zboża, tak długimi słotami.

Anglja. — Królewicz Xżę Cambridge (Kembrycz) odbył 11go b. m. w Woolwichu rewję artylerji i korpusu strzelców, w obec Króla Belgickiego, Xięcia Wellingtona i Wodza armji Lorda Hill. — Xżę Albert przyjmie 28go b. m. dyplom

Obywatelski miasta Londynu i znajdować się będzie na uczcie u Prezydenta. — Rodzina Królewska i Królestwo Belgicy, wyjechali 12go b. m. do Windsoru. Królowa Wdowa bawi z odwiedzaniami u Arcy-Biskupa Jorku w Nuneham; 13go b. m. skończyła rok 48my. — Ciało dyplomatyczne było w tych dniach przyjmowane u Króla Belgickiego. — Na kolei żelaznej z Hul do Derby, 5ciu ludzi utraciło życie, a kilku innych zostało ranionych w skutek gwałtownego wstrząśnienia się powozów. — Wszystkie dzienniki angielskie okrywają śmiesznością zamach Xcia Ludwika Bonaparte. Kapitan statku Edinburg nie wiedział wcale o jego zamiarach, czego jest dowodem, że za przybyciem do Buloń kazał z statku parowego wypuścić parę.

Francja. — Kabrera cieszył się w Ham krótką bytnością Xięcia Ludwika Bonaparte. — Kabreg odwieziono do Lill. — Bonapartyści naigłi statek angielski: od niejakiego Pana Ropello w Londynie, trudniącego się sprzedażą papierów; 19lu majtków z tego statku, aresztowano. — Xiążę Ernest Sasko-Koburgski przybył do Marsylii, z kąd przez Lugdun wraca do Szwajcjarji. — Dowódzca francuz: statku Hermjona, miał protestować się przeciw wzmacnianiu warowni w Pasaż w Hiszpanji. — 11go b. m. ogłoszono w Paryżu o wybuchu niespokojności w Stambule. — Statki parowe przybyłe z Stambułu i Alexandrii, donoszą: Missja Sami Beia w samej rzeczy nie miała pomyslnego skutku. Od czasu przybycia Aienta franc: Pana Perrier (Perje) do Alexandrii, wznowiła się czynność tamiecznych Konsulów. Wysłanie statku francuz: z eskadry Admirala Lalande na spojkanie floty egipskiej, przeszkodziło krokom nieprzyjacielskim; angielski Admirala Napier (Napje) zamierzył atakować marynarkę egipską. Na wyspie Malcie biegną pogłoski wojenne. — Admirala Rosamel, który 30go z. m. znajdował się jeszcze przed Tunetem, musiał już zawinąć z swoja eskadrą do floty wschodniej. — Dziwią się powszechnie, że Jenerał Montholon przyjął udział w szalonym zamachu Xcia Ludwika. Ten Jenerał kiedyś zbankrutował, a w skutek śmierci swiego

Teścia, Margrabiego *Semonville* (Semawil), o dziedziczył znaczny majątek i tytuły Margrabiego, który go przysposobił za syna. Rzecz dziwna, dyplom szlachecki Jenerała podpisano w *Paryżu* tegoż dnia, w którym Bonapartyści wznieśli zawichrzenia *bulońskie*. *Montholon* jest spokrewniony z Tmią Parami Francji. Rząd znając przesadzony jego zapaf dla samego imienia *Napoleona*, odmówił mu niedawno pozwolenia do przyjęcia udziału w wyprawie do wyspy *S. Heleny*.

Grecja. — Jerzy *Capodistrias* (Kapodystryja) został skazany na wygnanie, za przestępstwa polityczne.

Hiszpanja. — Władza municypalna madrycka daruje Xięciu *Wiktorni* szpadę honorową. — Xiążę *Ernest* Sasko-Koburgski przybył 1-go b. m. do *Barcelony*, gdzie go przyjmowano z nadzwyczajnymi honorami. — Królowa zabawi jeszcze nieiaki czas w *Barcelonie*. — W *Katalonii* urządzono znowu regularny bieg poczty. — W *Owiedo*, *Bilbao* i innych miastach, Lud przyjął z radością wiadomość o zmianie Ministerstwa. — Królowa *Krystyna* zamysła armję zmniejszając do 120,000 ludzi.

Turcja. — W *Topczydere* odczytano firman sułtański potwierdzający istniejącą ustawę *serwską*; znakomici Serwowie przyrzekli posłuszeństwo, wzbraniiali się jednak zadosyć uczynić wezwaniu *Musy* Eleudi względem wydania wiehrzycieli i przywrócenia dymisjonowanych Radców Xięcia *Michała*. — Pod *Bejrutem* i *Trypoli*, Syryjczycowie zachowują jeszcze swoje groźne stanowiska. — Zamiar oddalenia *Greków* już oddawna był ułożony, a odrzucenie traktatu handlowego przez Króla *Otona*, przyjęto za pozór tem pożądniejszy. Posel grecki na usilne prośby swoich rodaków, udał się do Porty z prośbą, aby przynajmniej czekano do czasu przybycia rozkazów z *Aten*, lecz Porta stanowczo odmówiła. Grecy osiadli w *Turcji*, woła zostać *Rajasami* (poddanymi Sułtana), niż wrócić do swego kraju, gdzie przy ubóstwie ogólnem czekają jeszcze uciążliwe podatki. *Rajasa* płaci w *Turcji* 50 piastrow (dukata) rocznego podatku; zaś poddani greccy płacą swoim Konsulom 200 piastrow, a za wizowanie

paszportów po 50 piastrow. — Powstańcy *Libanu* cieszą się nadzieją, że *Abdel-Rheman*, *Bej z Naplusu*, przybędzie im w pomoc z korpusem 4,000 jazdy i 15,000 *Beduinów*. Pod *Damaszkiem* zabrakł 200 wielbłądów obfadowanych armatami i zapasami. 16,900 powstańców, pod dowództwem *Sajda* *Emira*, oblega to miasto. — *Basza Mossulu* otrzymał rozkaz wspierania *Baszy w Sulejmanie* przeciw niazdom Persów. — *Hafiz* *Basza* juimio odniesionego zwycięztwa nad niekarym *Beiem z Karsu*, miał otrzymać dymisję.

Rozmaitości. — 10-go b. m. odbyła się w *Bruzzelli* licytacja klejnotów pozostałych po sławnej *Śpiewaczce Pani Malibranz*, i tak, sprzedano: zegarek damski z brylantami za 1800 fr., broszkę brylantową za 1625 fr., bukiet za 1625, bukiet z 8-miu pereł za 1325, inny bukiet także za 1325, kolczyki za 1710, a inne kolczyki z 4-ma kamieniami za 3900 fr. — Mieszkaniec gminy *Rozjer* we *Francji* znalazł śmierć okropną; podnosząc ul zapomniat okryć sobie twarz, cały swój przeszł przypuścić do niego atak żarty, tak, iż nieszcześliwy w 10 minut oddał ducha. — Damy mające piegi mogą pocieszyć się nowiną, że *Astronom Gruithuisen* odkrył nową dużą plamę na słońcu. — Przy wykopaniu trupów lipcowych w *Paryżu*, znaleziono jeszcze u jednego kilka zaśnieżonych suz wnet spekulanci puscili je w obieg za drogą opłatę, ciekawemu *Anglikowi* sprzedano dość drogo kilka z tych monet, lecz za odejściem spekulanta, spozrzegł *Anglik* na monetach popiersie *Ludwika Filipa!* łatwo domysleć się, że zapaf dla pamiątek lipcowych rychło go ominała. — *Młody człowiek* bardzo nieśmiały odprowadzając wieczorem do domu ładną *Damę*, a niewiedząc od czego zacząć rozmowę, wyiaknął półgębkiem: „Czy też Pani wiesz ile gwiazd jest na Niebie?” „Tego nie wiem, odrzekła towarzyska; ale powiedz mi Pan, ile też głupców na ziemi?” — *Pochlebca* chełpił się, że chociaż jest obypany dostatkami, wszakże nigdy nie ubiegał się o nie. „Prawdę mówisz, zawołał do niego znaiomy; bo czotgać się nie jest ubieganiem.”

WAŻNE DONIESIENIE czyli OKÓLNİK, ogłaszający użyteczne wynalazki, ulepszenia i wiadomości dla każdego.

Wszelkie przedsięwzięcie polegające na rozkrzewianiu użytecznych umiejętności, ogłaszaniu ważnych wynalazków i na osiągnięciu użytecznych celów dla powszechnego dobra, ma prawo do pochwały ludzi oświeconych, do ich pomocy i protekcji, na które niezaprzeczenie zasługuje wiadomość następująca. Poczytuję tedy za rzecz pożyteczną przedstawić to ogłoszenie, spodziewając się zjednać sobie wdzięczność, na którą tak ważne przedsięwzięcie istotnie u każdego zasługuje; zajmowałem się dotychczas nader gorliwie ogłaszaniem korzystnych umiejętności, a zdziałane przemennie dobro, skłania mnie do wytrwania w tej dążności, jak się niżej okaże.

Głównym celem niniejszego doniesienia jest wyjawienie wielu rzeczy użytecznych, nieznanych tyle, ile zasługują; nadewszystko zaś, ile można iak najwięcej przynieść korzyści. Przeto też życzyć wypada, aby Okólnik był wszędzie upowszechniany i czytany, iakoż uprasza się każdego, któryby go dostał, aby go udzielał innym i wprowadzał w obieg, za to znajdzie przekonanie, że wsparł dobro użyteczne, i sowitą wdzięcznością tych wszystkich, którym ono służyło.

Żądane honorarium, iest tylko przeznaczone, aby poniekąd pokrywać koszt w badaniu za wynalazkami, iakoż na koszt doświadczeń i prób, z których znowu w swoim czasie udzielonem będzie sprawozdanie dla dobra przemysłu, sztuk i umiejętności.

Osoby życzące te Pisma otrzymać, zechcą przesać należytość pod niżej wymienionym adresem, po czym Pisma będą im niebawnie dostawione. Uprasza się o przesyłanie obstatunków i pieniędzy pocztą, ile można franko: *J. C. B. Gütle, w Norymberdze.*

Spis nader interesujących, ważnych i użytecznych pism zawierających wiadomości z Technologji, Ekonomji, Fizyki, Chemji it. d.; czerpanych z skarbów znakomitych Artystów, Uczonych i Znawców; ofiarowanych na sprzedaż, za wynagrodzeniem umiarkowanym.

Każde pismo pojedyncze kosztuje 2 zł. w monecie konwencyjnej; biorąc po 3 pisma od razu, płacą tylko 5 zł. m. k. czyli 18 złp.; za 6 sztuk 10 zł. m. k. czyli 36 złp.

Z tych szacownych nauk udzielanych w pięknych, otwartych, niezamkniętych rękopismach, wiele osób może czerpać bardzo wiele korzyści.

1) Nowy wynalazek: prawdziwy przepis robienia kamieni indyjskich do golenia, któremi można golić sobie brodę bez wody, mydła i brzytwy, daleko łatwiej i lepiej niż zwykle. W *Paryżu*, gdzie w nowszych czasach zaczęto licznie fabrykować i używać

kamieni do golenia, udzielono nawet na nie osobny przywilej. Sąd wyrokujący o wystawie płodów przemysłowych w *Paryżu*, polecając nader pochlebnie wynalazcę, uznał go godnym odznaczenia, za sfabrykowanie tych sztucznych kamieni, zwanych *pierres indiennes*, które słusznie wzniesiały tyle uwagi, a przy których nie ma żadnej szarlatanerii, iak o tem z szczególnością pochwałą donosi *Musee industrielle*. Niezaprzeczoną tedy użyteczność tych kamieni, stwierdzoną patentem królewskim. Przepis został nabyty od wynalazcy za znaczną sumę. Rozumie się, że można niemi zgalać włosy i z innych miejsc, łatwo i bez żadnej szkody.

2) Nowe sztuki myśliwskie. Ważne i nader użyteczne odkrycia dla amatorów myśliwstwa, ięźdźców, myśliwych i strzelców; zawierające rozmaite dotychczas taione, a teraz wyjawione sztuki myśliwskie i praktyczne korzyści dla polujących, a między innymi nieochybnym sposobem trafnego strzelania; dalej sposób zwabiania zaiągów i innej zwierzyny z przestronnej okolicy; zatrzymywania zwierzyny w miejscu, aby do niej strzelać lub użyć jej do szczwania; oraz wiele innych sztuk myśliwskich dla zabawy i korzyści polowania.

3) Nowowynaleziona sztuka łatwego otrzymywania zadziwiających, najpiękniejszych, bardzo grubych, i niezmiernie dużych olbrzymich szparagów, najprzedniejszego, najdelikatniejszego, miękkiego i smacznego gatunku, tak na polu, iako też w zimie w pokoin, zachowywania ich przez wszystkie pory roku i na czas dowolny.

4) Opis zupełnie nowych objaśnień w fizyce i doświadczeń należących do nauki o elektryczności, nader ważnych dla nauk przyrodzonych.

5) Nowe ekonomiczno-technologiczne odkrycia dla Właścicieli winnic, Kupców win, Ekonomów, Restauratorów i wszystkich osób mających na składzie wina. a) Korzystna sztuka znacznego pomnażania plonu z winnic, aby przynosił coraz większe winogrona, które nigdy nie spadają i dojrzewają o kilka tygodni wprzód niż zwykle; podobnież b) sposób używania winogron zepsułych. c) Nowa metoda iak w krótkim czasie można zamienić wina młode lekkie na tejsze, zupełnie w dobroci podobne do wytrawnych starych, bez żadnych kosztów i mixtur, tylko za pomocą nowego sposobu przechowywania i postępowania z niem. d) Łatwy sposób fabrykowania sztucznego wina z eteru, stanowiącego bukiet i zapach win najlepszych, a którym wszystkie wina mogą być ulepszone.

6) Nowe, ważne, bardzo interesujące i pożyteczne odkrycia dla wszystkich Właścicieli stadnin, Amato-

rów koni, Właścicieli dóbr, Jeźdźców, Officerów, Ekonomów, a w ogóle do wszystkich osób posiadających konie, albo ich używających.

7) Przepis robienia nowowynalezionego francuzkiego wodotrwałego lakieru glansownego, do upiększania kopyt konskich. Tym nowym pokostem kopyta konskie lakierują się tak pięknie, że nabywają gładkiej, glazurowanej, zwierciadlanej powierzchni, osychającej natychmiast, niepękającej, a przedstawiającej się tak piękną po umyciu z błosa, jakby była świeżo lakierowana. Rumaki i tak zwane konie zbytkowe, mogą więc w samej rzeczy być wystroione na świetną stopę.

8) Cud ekonomji. Odkrycie nadzwyczaj korzystne dla chowu owiec, przez które ilość i dobroć otrzymywanej wełny przeszło pomażać się w dwojnásob, bez przyniesienia szkody owcom i bez wydatków.

9) Nowo wynalezione korzyści i przepisy w sztuce tuczenia gęsi, kur, gołębi i innego ptactwa, tak, iżby w przeciągu 8 dni nabyły nadzwyczajnej wielkości i tłuści, a to przy oszczędzeniu przeszło połowy kosztów i widokach na iuszcze większe korzyści.

10) Nowy wynalazek takim sposobem można być do cielecia, harany i wieprze, daleko lepiej niż dotychczas, bardzo tanio, w bardzo krótkim czasie utuczyć i uczynić smaczniemi, przyczem oszczędza się czasu, trudów, a korzyści bsiąga się daleko więcej niż dotychczas.

11) Opis i wynalazek uczyniony przez mi-szkauca północy, takim sposobem można zabezpieczyć sobie ciało od odmrażania śród najostrejszej zimy i przy najgłębszych mrozach, szczególnież zaś jak zabezpieczyć sobie nogi i ręce przy konnej jeździe, lub w podróżach. Sztuka prawdziwie zadziwiająca, daleko użyteczniejsza i potrzebniejsza w sprzeczności z sztuką niepalego Hiszpana. Prawda niewątpliwa że niektóre dobre rzeczy, służące do celów użytecznych, bywają mniej zważane między ludźmi klasy oświeconszej, gdy tymczasem osoby mniej ukształcone umiały ich dobroć ocenić i z korzyścią obrócić na swój użytek. Tak też działo się z temi sztukami przeciw mrozom, mogącemi być używanemi przez każdego, a zabezpieczającemi istotnie od zimą odmrażania.

12) Nowo odkryty środek jak z drzew owocowych zyskać plony nadzwyczajnej obfitości, jak je użyżnić i zabezpieczyć od liszek.

13) Nowe i użyteczne wiadomości dla Ekonomów i Właścicieli dóbr. Wyjawienie nadzwyczajnych skutków z nowego sposobu uprawiania kartelli, zapewniającego plon 10-krotno większy niż przy sposobach zwyczajnych, tak iż w tej gałęzi ekonomii osiągać się korzyści bezprzykładne; a co większa, ten sposób sprowadza daleko wcześniejszą dojrzałość kartelli.

14) Nader zajmujące, dotychczas nie bardzo upozecznione tajemnice natury, czyli sposób zabezpieczania swojej osoby, domu i dóbr od szkodliwych skutków piorunów, gradu i orkanu, nie używając konduktorów lub innych instrumentów.

15) Nowy, ważny wynalazek, jak za pomocą płodów chemicznych przymieszanych do ziemi, nadać wszystkim roślinom nad naturalną wielkość obrzymią, wzrost prędki; ten zadziwiający wynalazek może być również używany do wszystkich roślin tak pod gołym niebem, jakoteż do chowanych, do wszelkich płodów polnych, ogrodowizny, owoców, zboża, drzew, kwiatów i różnych gatunków trawy.

16) Nowy wynalazek dla amatorów myślistwa, użyteczny także dla wojskowych. Sztuka ulepszenia prochu za pomocą takich materiałów chemicznych, tak, iżby niósł 3 razy dalej niż zwyczajny.

17) Przepisy do robienia ogniów kolorowych, długotrwałych, greckich i bengalskich, tańszych od wszystkich dotychczas znanych, a przechodzących je co do piękności i trwałości w gorenju.

18) Bardzo ważny nowy wynalazek, jak można pokój ogrzewać i oświetlać bez materiałów palnych i bez kosztów.

19) Odkryta tajemnica użyżniania pól, jak i ogrodów bez miczwienia, bez kosztów, osiągnąć lepsze żniwo od innych i bez wyczerpania gruntu.

20) Przepis do robienia bardzo tanich pochodni, palących się 10 razy dłużej i jaśniej, niż najlepsze zwyczajne. Są to najtańsze z wszystkich, jakie dotychczas wynaleziono.

21) Opis *Palingenesis* ryb i raków, czyli sposób sztucznego rozmnażania ich w nadzwyczajnej ilości w każdej porze roku. Wynalazek odkryty przez sławnego Hrabiego Digbig. Pismo czerpane z źródeł niedrukowanych.

22) Bardzo korzystne nowe odkrycie, jak pomnożyć zbiór pszenicy, przynajmniej o 3cią część więcej od zwyczajnego, jakoteż sposób zabezpieczania jej od pożaru, rohatwa i ptaków.

23) Przepis do robienia nowego, przepysznego złoto-pokostu na mosiądz, spiż, srebro, cynę i t. p. Wprowadzie znanym jest płyn, zwany pokostem angielskim, chociaż dzienniki francuzkie utrzymują, że go wynaleziono we Francji; wszakże w nowszych czasach wynaleziono mixture, daleko lepszą i piękniejszą od wszystkich dotychczas znanych, a właśnie sposób jej robienia wyrażony jest w przepisie. Recepta z tego najpiękniejszego złoto-pokostu, choć dotychczas nieupozeczniona, jednakże Zegarmistrze i Brazowniczy francuzcy, używają jej przed innemi, gdyż przedmioty tym pokostem lakierowane, nie ustępują w niczem prawdziwie poltaczanym.

24) Nowe odkrycie ku przyspieszaniu siły odradzającej we wszystkich nasieniach, tak, iżby ani jedno ziarno nie zostało zepsute, oraz sposób użycia nasion starych, przez co z zadziwiającą prędkością powiększa się wzrost wszelkich drzew i roślin.

25) Ulepszona sztuka robienia tak zwanego wiecznego światła, czyli lampy długiego niegasnącej, a mogącej przyswiecać przez cały szereg lat; oraz opis nowej laniej lampy nocnej, palącej się bez oleju.

26) Nowy przepis fabrykowania bardzo użytecznych instrumentów, tak zwanych machin słucho dla osób mających słuch przytępiony; te maszyny z czasem słuch przywracają i długo utrzymują.

27) Opis nowego mechanicznego instrumentu do zmienienia krótkości wzroku; wiadomo bowiem, że wzrok jest ruchem do woli przystosowanym zatem za pomocą pewnych środków i przywyknienia może być wzmocnionym.

28) Opis sposobów niezawodnych i naturalnych, używanych przez Arabów, Hiszpanów, i niektórych ludów góralskich, do zabezpieczenia się od znużenia i potu, a do zachowywania wytrwałości i siły przy utrudniających pochodach, bieganiu, w podróżyach pieszych, przy ciężkich pracach i innych osłabiających ruchach. Sposoby są proste i stwierdzone doświadczeniem.

29) Nader zajmujące wiadomości o zadziwiających przyswiotach i skutkach wielu przedmiotów z 3ch państw przyrodzenia. Zbiór szacownych fenomenów fizycznych, sztuk i doświadczeń dla zabawy i korzyści, a nawet dla wzbogacenia umiejętności.

Zaręcza się za wiarogodność pisemk.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Chrystjani Jenerał Lejt: i Keler Sztabs-Kapitan Adj: z Karlsbadu; Gregorjew Porucznik Kurjerem z Fiszbach; Klimkiewicz Pantaleon Dziedzic z Ghilina; Simoński Erazm Dzie: z Besiekierza; Morzkowski Hipo: Dzie: z Godzięby; Lewiński Aug: Dzie: z Regnowa; Brochocki Władysław Dziedzic z Ostrówek.

DONIESIENIA.

ULUBIONE SERKI MASLANE pod nazwiskiem *Nefszatelskie*, sprzedają się w Handlu Win Pava Gout przy ulicy Senatorskiej pod Nr 460, sztuka po gr. 20.

KOCZ familijny wygodny, mocno zbudowany, do dalekiej podróży i miasta zdany, z pakunkami, fordeklem, zupełnie w dobrym stanie, za pomierną cenę, do sprzedania w każdym czasie. Wiadomości u Szwajcara w Hotelu Bawarskim przy Moście.

W ponowieniu poprzednich Obwieszczeń, prawnie zajęte Ruchomości jako to: Kanapy, Krzesła, Stoły,

Szafy, Łóżka, Lustra, Serwantki, Zegary, w Warszawie przy ulicy Konwiktorskiej pod Nr 2183, w dniu 22/24 Sierpnia r. b. o godzi: 11 z rana; w tymże dniu o godzi: 4 z południa przy ulicy Pawiej pod Nr 2325, Komody, Kanapa, Krzesła, Stoły, Szafa, Łóżka, Lustra, Zegary, Książki, i t. p. przez Licytacją sprzedane będą. *Grzegorz Zawadzki K. T. C. G. M.*

Arsenał Warszawski zawiadamia interesowane Osoby, iż w dniach 20 i 24 Września (2 i 6 Października) r. b. o godzinie 10 z rana, w Komitecie przy ulicy Nalewki w domu pod Nr 2253, odbywać się będzie licytacja głośna na dostawę do Arsenalów Warszawskiego i Okręgowego różnych INSTRUMENTÓW rzemieślniczych. Kandy więc życzący podjąć się tejże dostawy, zgłosić się winien w czasie wyznaczonym do Komitetu z kancją prawną do wysokości zł. 6840, i właściwem świadectwem na prawo do konkurencji. Nadmieniam się przytem, iż warunki licytacyjne jako też wzory można widzieć każdego czasu w Kancelarji Arsenalu. Zarządzący Arsenalem, Artylejji Pułko: *Schenchine. Tłumacz Siemiątkowski.*

KARETA zupełnie prawie nowa, jest do sprzedania każdego czasu; wiadomość przy ulicy Podwałe pod Nr 511 na pierwszym piętrze od frontu.

W dniu 12 (24) Sierpnia r. b. o godzinie 10tej z rana w Warszawie przy ładzie ulicy Czerniakowskiej na Wiśle, prawnie zajęte SIANO Cętnarów 2,850, przez publiczną licytacją sprzedane zostanie.

Edward Marjewski K. T. C. G. M.

Mąż mój Józef Zegrzda, w b. wojsku Polskim służąc w stopniu Podoficera w Iszym pułku Strzelców pieszych w roku 1831, wyszedł z korpusem Jenerała Giełguda do Brólestwa Pruskiego, a następnie jak do szły wiadomości, miał udać się do Austrii i Francji, dotąd nie wrócił i żadnej i sobie nie dał wiadomości; przeto niżej podpisana, nie wiedząc czyli wspomniany mąż mój jest przy życiu lub nie, i gdzie się znajduje, ma zaszczyt iak najuprzejmiej upraszać Władze lub Osoby prywatne, tak w tutejszym kraju zamieszkałe, iakoteż i zagranicą, aby gdy iakiekolwiek powezwają wiadomości o życiu lub śmierci Józefa Zegrzdy, raczyły mi donieść, na mój koszt, do Warszawy, do Kantoru Tłumaczeń Prośb i korespondencji pod Numer 29 przy ulicy Sto-Jańskiej, naprost Zamku.

Justyna Zegrzdzińska.

Gdy zamierzona sprzedaż ogólna DRZEW, TRZEWÓW i innych ROSLIN z pięciu Oranjerji Puławskich nie przyszła do skutku; z tych powodów zawiadania się osoby chcą zakupienia wspomnianych roślin mające, iż począwszy od dnia 1 Września r. b. zgłaszać się mogą ze swemi żądaniami względem nabycia tych roślin w małych lub większych partiach

do umocowanego ze strony JWW. Hrabów Zamojskich w Puławach zamieszkałego W. Józefa Lerue.

Podpisany KUSNIERZ niedawno przybyły do Warszawy z Kurlandji z Miasta Mitawy, uwiadamia Szanowną Publiczność, iż obrał zamieszkanie pod Nrem 451 przy ulicy Kraków-Przedm.; w domu dawniej Rezlera, a teraz W. Piotrowskiego, w którym wykonywa wszelkie Roboty Kuśnierskie iak najakuratniej i po cenie umiarkowanej. Piotr Lawrow.

Dwóch MŁODZIENCÓW w latach 13tu do 15tu kforzyby ukończyli przynajmniej klasę 2gą, mogą mieć miejsce w praktykę w Handlu Korzennym przy ulicy Rynek Starego Miasta pod Nr 51 w Warszawie, pod firmą Jana Sejdltz. Szanowni Rodzice na prowincji życzący oddać w takowy zawód, raczą listownie oświadczyć swoje życzenie.

Ktoby miał MATERAC włosiany jeden lub 2 do zbycia; raczy się zgłosić do P. Trouve fabrykanta Bronzów przy ulicy Wierzbowej pod Nr 473 Lit.C.

* Kto z Wielmożnych Chywateli wiejskich, których Synowie uczęszczała do Gimnazjum na Lesznie w Warszawie, życzyliby sobie takowych umieścić na Stacji, z opraniem, stołem i wszelką posługą, za cenę bardzo umiarkowaną, zapewniając przytem przyzwoity dozór i macierzyńską nad ich dziećmi opiekę, niech raczy się zgłosić do domu pod Nr 804 przy ulicy Orlej i Leszno połozonego, a tam na pierwszym piątrze od frontu lub w oficyjne dokładniejszą w tym przedmiocie powyżmie wiadomość.

Podpisany podaje do wiadomości publicznej, iż Blankiet w języku Hebrajskim, obejmujący wyrazy: „Warszawa d. 20/23 Lipca 1840 r. Sola Wexel na sumnę złotych polskich tysiąc dwieście, Nr 1,200. Ośm dni od daty zapłażenia. (Podpisano na dole) *Hersz Icyk Berenholtz*. Akceptuję na mnie samego tu i na każdym miejscu płatny. (Podpisano) *Hersz Icyk etc.*“ Na papierze prostym wydany, przezemnie zgubiony został, a gdy w zupełności w należyłości przez Berenholtza jestem zaspokojony i nie mi się do wspomnianego Blankietu nienależy, przeto uważając wyk opisany Blankiet za nie eksystujący, ostrzegam aby nikt podobnego Blankietu nienabyl, owszem upraszam o oddanie takowego Berenholtzowi pod Nr 1778 mieszkającemu. Szulim Cursinkiel.

 Kto posiada do zbycia FORTEPJAN mahoniowy, nowy, ze sztabą, z fabryki Krala, w dobrym stanie; raczy nadesłać adres do Szwajcara Hotelu Litewskiego, przy ulicy Nowo-Szatatorskiej.

Pewna Osoba wyjeżdżając do KIJOWA, CHARKOWA i ODESSY, własnym ekwipażem, życzy sobie mieć Towarzysza podróży; ktoby więc chciał się zabrać, raczy zgłosić się do Hotelu Krakowskiego pod Nr 9.

Dnia 20 b m. zginęła z domu na Krakowskiem-Przedmieściu z pod Nru 407 obok Sgo Krzyża, biała WYŻLICZKA, malutka, angielska, gładka, z kudłatemi kasztanowatemi uszkami, na łebku miała także kasztanowate odmiaby, sama zaś i nóżki były nakrapiane. Ktoby takową znalazł i odniósł do tegoż domu na pierwsze piątro, odbierze prócz najwyższej wdzięczności, złp. 30 nagrody.

Z Kantoru Złecień Nr 473 Lit. C.

FORTEPJAN zupełnie nowy o 6ciu oktawach mahoniowy; jest do sprzedania dla wyjazdu z Warszawy, przy ulicy Twardej Nro 1082; Stróż doprowadzi.

W dobrach Prace, 2 mile od Miasta Tarczyna, są na sprzedaż WÓDKI Gdańskie i LIKIERY dystalacji Papięgo, wyrobione w dobrach Ordynacji Zamojskiej.

Pewna Osoba iedzie w tych dniach własnym wygodnym Koczem Extra-Poczta do DYNABURGA 30 mil za Kowno, po Petersburgskim trakcie, może przyjąć Towarzysza podróży. Wiadomość na Nowym Świecie Nr 1258 Lit. C do 9tej rano i od 1 do 4 z południa.

POSADZKI z drzewa iesionowego, iaworowego i brzostowego, w ilości sztuk 2,000, jest do sprzedania za pomierną cenę przy ulicy Królewskiej Nro 1076.

KOLONIA około trzech wick za Pragą o 14 worst, składająca się w połowie z pola i ogrodu w drugiej połowie pastwisk i łąk. Drzewa na opał dwa razy w tydzień z lasów dziedzicznych bezpłatnie wozic można; podatki z czynszem rocznym złp. 150 wynoszą. Czterdzieści pigę sztuk Owiec i cztery Tryki wszytko merynosy, są do sprzedania. Wiadomość w Kanturze Złecień.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 18. **TEATR ROZMAITOSCI.** Jutro 26 raz, *Malwina*. 31 raz *Pierwsze dni po ślubie*. (Dziś w Wielkim Teatrze *Lanatyozka*).

Dziś u Ohma WIELKA MUZYKALNA ZABAWA. Dziś na Fokalu ORKIESTRA WROCŁAWSKA.

Dziś do Bielan kursować będzie STATEK PABOWY. *Królikarnia*. — Podpisany uwiadamia Szanowną Publiczność, iż dziś grać będzie KWINTET pod dyrykcją Adama kompozyce muzycznej; przytem dostać można wszelkich Trunków, Napoiów, Raków, Kurcząt, Kapłonów, etc. Ogród będzie illuminowany. *J. Borty*.

Dziś w Kawianu w domu Dorastowicza przy ulicy Zabiej grać i śpiewać będą na żądanie Panny Szyfner.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Bednarskiej. Sniadańce: Gęs łaszczero, Mostek cieli, Polewiana z kapuś, Kaczka z ro; Potrawa, Kotlety, Cybady, Kurczęta, Raki.

Do dzisiejszego Kurjera dołącza się Odpowiedź na krytykę Artykułu: *Kilku Słów o Wodach Mineralnych*.